

Lezingen gehouden niet onder ODV-paraplu (van Gene Zijde), maar op persoonlijke titel van de sprekers (vaak Henri)

11 november 1988

WAPENS EN VEILIGHEID

Zo, goedenavond vrienden. U weet het, we zijn niet alwetend, we zijn niet onfeilbaar. Er wordt van u verwacht dat u zelf nadenkt. In deze tijd is wat u helaas niet te vaak zult horen overall, maar wat toch noodzakelijk is. Het onderwerp hebt u net gehoord over bewapening. In feite, wapens dus en aan de andere kant dus de mogelijkheid om rust te vinden.

De situatie is een beetje krankzinnig eigenlijk. Want als je kijkt wat er op het ogenblik aan bewapening wordt geproduceerd en wat er dan verder nog aan wapens zijn die zogenaamd geheim zijn, dat zijn staatsgeheimen. Maar ja, in het ene land is het anders dan in het andere. Als je in de Verenigde Staten zegt dat de president gek is bijvoorbeeld, dan verraad je ook een staatsgeheim.

Maar hoe komt het eigenlijk? Het is een wantrouwen. Wanneer iemand gretig kijkt naar het bezit van zijn medemensen, dan denkt hij: ja, dat zullen zij ook wel hebben en als die ander dan een knuppel in huis haalt, dan ga je erover denken of er niet iets beters is, een speer of een pijl en boog of zoiets. En zo is dat eigenlijk van het begin af aan gegaan. Men heeft zelfs gezegd de verleiding werd pas werkelijkheid op het ogenblik dat de eerste couturier een vijgenblad aan de dame voordeed.

Het is een situatie waarbij je je af moet vragen wat wil je. En als je dan over de hele wereld de mensen vraagt wat ze eigenlijk willen. Vrede, rust, ze willen zekerheid, veiligheid, maar niet in de zin van wij kunnen ons verdedigen, maar in de zin van er is geen rede om ons aan te vallen.

Aan de andere kant is de wapenindustrie een van de meest winstgevende en laten we daarnaast ook zeggen, een van de meest onheilzame die er op aarde bestaan. U denkt waarschijnlijk, nou ja, daar hebben wij in Holland niet veel mee te maken. Laat ik u vertellen dat Nederland munitie en kleine wapens heeft geleverd aan beide partijen in de oorlog Irak-Iran. Dat is zo het laatste. Voor die tijd heeft men ook aan twee kanten geleverd naar Biafra. En ik zou nog een aantal andere gevallen kunnen aangeven. Zo is het helemaal niet zo gek dat een groot gedeelte van de zogenaamde eigen gemaakte wapens die op het ogenblik door de partizanen in Albanië worden gebruikt, schieten met Nederlandse en Belgische munitie. Dat een groot gedeelte van de wapens, die, vooral de kleinere handwapens, die gebruikt worden daar van Duitse en Russische makelij zijn. De meeste mensen denken er niet over na. En als je dan vraagt waarom doen jullie dat, dan zeggen ze: ja maar, we moeten de werkgelegenheid toch handhaven. Duitsland kan ook een aardige rekening opmaken, België zeer zeker, maar wat zouden we zeggen van Engeland die dus allerhande geschutsoorten e.d. levert aan iedereen, aan Israël, aan de Arabische staten, aan Syrie noem maar op. En wat moeten we denken van de Verenigde Staten, die grossieren in wapens en dat heel vaak doen aan mensen die ze zeggen te verwerpen. Dat is toch krankzinnig dat je gelijktijdig, bijvoorbeeld in Nicaragua, bezig bent om een partij op de been te houden die door invasies probeert de macht over te nemen en dat je gelijktijdig diezelfde wapens levert aan het wettige regime. Waarom doe je dat? Ja, dat is economie, dat is winst en de meeste mensen denken: ja, God zeg, dat zal wel ergens waar zijn en dan denken ze aan grote wapenhandelaars die in de Verenigde Staten zitten of die in Griekenland zitten of in Italië. Maar ik garandeer u als u hier in Amsterdam gaat en u weet waar u zijn moet, dan kunt u alles kopen tot een complete tank en een vliegtuig en een kanon toe. Het kost een hoop geld, maar je kunt het krijgen. Want dat is winst. Er worden regelmatig wapens afgedankt, die zijn dan overjarig. En dan gaan ze niet naar de schroothoop, dacht u misschien, nee, ze gaan naar een handelaar. Vaak worden de wapens onklaar gemaakt of gedeeltelijk verwijderd en wat doet die man ermee? Die verkoopt ze naar de kleine staatjes, die pas beginnen. Die hebben het geld niet voor alle luxewapens, maar ze willen toch wat hebben. En dat die mensen dan die wapens betalen, te duur met geld dat eigenlijk nodig zou zijn om de bevolking in leven te houden die aan een hongersnood lijdt, daar praat niemand over. Iedereen is bezig over de ellende van cocaïne, de dreiging van Aids, maar ze

zijn niet bezig met de vraag of wapens nu inderdaad veiligheid betekenen of dat ze eerder precies het tegendeel betekenen. Wanneer je geen wapens hebt, dan zal een bepaald type mens van wapens toch gebruik maken, maar als ze weten dat wanneer ze de eerste keer misschien de tweede keer een doodklap krijgen, karate of zoiets, dan denken ze toch wel een keer na. Maar als jij ook een gelijksoortig wapen hebt, dan denken ze ik ben altijd beter. En daar ligt geloof ik de grote fout. Men vertrouwt de ander niet, dus wil men wapens hebben. Heeft men allebei evenveel wapens, dan is het de vraag wie is de beste. En iedereen vertelt mijn leger is het beste natuurlijk. Maar wanneer je nou een paar wapens meer hebt, dan zal die ander bang voor je zijn en dat heeft ook gevoerd tot een politieke status die verbonden is aan de bewapening van een land.

U denkt er misschien niet over na. Waarom was Nederland wel in zijn geheel tegen de plaatsing van kruisraketten die er godzijdank niet zijn gekomen, maar waarom zei men politiek: ja, maar we doen het dan toch wel maar onder voorbehoud natuurlijk, want we willen het eigenlijk niet. Doodgewoon: wanneer Nederland nee had gezegd, dan had iedereen gezegd: wat een spelbreker, waar blijft nou onze grootheid.

Frankrijk, atoomonderzoek, willen kernwapens hebben. Israël, atoomonderzoek, ze hebben ook kernwapens. China maakt kernwapens. Waarom? Omdat die kernwapens nodig zijn? Nee, je hoopt dat je ze nooit nodig hebt. Maar als je ze niet hebt, dan ben je de mindere van een ander. En vroeger was dat een ridder. De een die had een goede wapenrusting, de ander had alleen maar maliënkolder.

Nou, die met een maliënkolder was altijd de mindere van de man met wapenrusting. Niet omdat hij beter kon vechten of zo, maar doodgewoon hij zag er gevaarlijker en beter uit.

En datzelfde systeem heeft men dus ingevoerd in de politiek. En waar de politiek dergelijke beslissingen neemt, schept ze een apparaat, dat is een militaire apparaat. Het militaire apparaat echter dankt zijn bestaan en mogelijkheden inclusief, het instandhouden van een apart wereldje binnen de gemeenschap, stijging in rang e.d. eigenlijk aan het feit dat er zo nu en dan gevochten zal moeten worden en dat er dus wapens zijn. En hoe meer wapens er nu komen, hoe ingewikkelder, hoe meer mensen je nodig hebt om te trainen, om voor die dingen te zorgen, dus hoe meer onderdanen je krijgt en dus hoe hoger je rang wordt.

Het is eigenlijk een heel doodgewoon verschijnsel. Maar nu komt de politiek en die zegt we willen het niet meer. Zegt het leger vervolgens, wou je nou eventjes ons hele leventje overhoop gooien, dat kan niet. En dan spreken ze over het vaderland en veiligheid en ze zetten het burgerbestuur af en dan komt er een militair junta, die blijft dan aan het bestuur tot ze de economie praktisch helemaal heeft geruïneerd. Daarna neemt ze dan wel weer een burgermannetje als kop van jut, maar die moet dan wel beloven dat die het leger niet in zijn mogelijkheden zal beperken. En om dat te kunnen doen, ja, moet je soms rare streken uithalen. Wanneer we kijken bijvoorbeeld naar Zuid-Amerika: driekwart van de handel in verdovende middelen wordt bevorderd door of is zelfs in handen van delen van verschillende legers, maar dat is nog niet voldoende.

Een bepaalde geheime dienst van een groot land in hetzelfde continent heeft ook dergelijke dingen ingevoerd en doorgevoerd, heeft handel gedreven in verdovende middelen en heeft daarmee allerhande buitenissigheden, o.a. de strijd in Varkensbaai toen tegen Castro gefinancierd. En nu is het natuurlijk in handen van de misdaad gekomen en tegen de misdaad kunnen de militairen eigenlijk niet zo goed op. Want kijk, een militair moet wel kunnen verantwoorden wanneer hij iemand neerschiet, een gangster niet. Daar ligt dan weer de moeilijkheid. Wanneer we kijken naar bijvoorbeeld Thailand en omgeving: de Gouden Driehoek waar opium wordt gekweekt. Hoe lang zijn ze al niet bezig om daar iets aan te doen? Maar het kan niet, waarom? Omdat er een ex-generaal met een legertje wat hij had meegenomen, de macht in handen heeft gekregen en hier een gouden rijk heeft opgebouwd met bankrekeningen enz. om van te duizelen op kosten van boeren die het ook niet slecht hebben wanneer ze maar papaver aanbouwen. Dus, ja, je kunt nu zeggen: dat kun je de legers en de bewapening toch niet aanwrijven, maar er zit een direct verband tussen.

Wanneer we kijken naar Vietnam, dan zien we daar een generaal die niet wil erkennen - daar ging het eigenlijk om - dat hij met zijn troepen niets bereiken kan. Hij zegt dus niet het is onmogelijk: strategisch kunnen we dat niet oplossen, wat hij wel wist, ik moet meer mannen hebben en hij dacht als ik nu maar meer bombardeer en meer soldaten in kan zetten dan komt het in orde. Maar die soldaten werden half gek als ze daar in de jungle zaten, moet je ze toch wat geven, dus werd met toelating op zijn minst van de militaire overheid een groot aantal van die

mensen allerhande zaken verschaft, van laten we maar zeggen de losse meisjes af tot heroïne toe. Ongeveer 30% van de teruggekeerde Vietnam-strijders waren min of meer verslaafd. Dat mag niet geweten worden maar het is wel zo. Bevordert dat de veiligheid? Ik geloof dat de veiligheid meer bevordert wordt door verandering van mentaliteit dan door de aanschaf van wapens en de voortdurende demonstraties van macht. Ik ben mij ervan bewust dat dan werkelozen zouden ontstaan, bij het leger, bij ambtelijke instanties, noem maar op. Maar ja, als de politie zoveel mensen tekort komt, dan kun je ze daar misschien naar toeschuiven. En als ze dan even nauwgezet alles onderzoeken in politionele bezigheden als ze nu hebben gedaan als ambtenaar, dan zullen ze ongetwijfeld alleen de besprekingen missen, maar verder nuttig werk doen. Dus, nee, vrienden, zekerheid krijgen we op die manier niet. Veiligheid, zekerheid, dat is iets dat moet van binnen uit komen. En als bij u de innerlijke kracht sterk genoeg is en u niet bang bent om te sterven (het hoort erbij), dan moet u eens opmerken hoe de tegenstander machteloos wordt. Zeker, dan zitten we weer bij Gandhi en dan zeggen heel veel mensen: ja, maar dat was een bijzonder mens. Nee, hij had een bijzonder systeem, maar voor de meeste mensen is het niet aanvaardbaar, omdat ze niet in feite alleen in naar vrede, naar veiligheid, naar zekerheid, naar een mogelijkheid om zichzelf te ontwikkelen. Nee, ze zoeken naar een mogelijkheid zichzelf boven anderen te verheffen en macht te krijgen en dan grijp je naar de wapens. Maar toen de mensen Gandhi volgden, dat hebben ze gewoon in het begin van zijn loopbaan, hebben ze dat heel erg goed gedaan, later helaas niet meer. Toen kwamen er weer anderen, ja, o.a. de Pandit Neroe

Maar wat konden de Engelsen doen? Ze zijn langzaam maar zeker teruggedreven tot ze voor hun goede fatsoen niets anders meer konden doen dan zelfstandigheid beloven. En een vice-koning ernaar toesturen, een onderkoning (vies was hij niet). Die dan in staat zou zijn om met die politieke leiders een geleidelijke overdracht voor elkaar te krijgen. Het kwam niet omdat die Indiërs zoveel wapens hadden, maar omdat ze niet bang waren om te sterven en omdat ze verder gingen op de weg die voor hen juist was ongeacht wat men er mee wilde doen en heus er zijn honderden, maar misschien wel duizenden neergeschoten. En het aantal dat het ziekenhuis is ingeknuppeld is ontelbaar, maar ze gingen verder. Wapens hebben geen betekenis meer op het ogenblik dat de mens vanuit een innerlijke overtuiging alleen datgene wil doen wat juist is. Maar ja, dat is zo lastig. Het is zo moeilijk om het risico te lopen alles te verliezen. Je kunt natuurlijk. Ja, wat gaat het mij aan. Best, als je dat denkt. Maar als je aan de ene kant zegt: ja, het is toch eigenlijk verschrikkelijk dat het gebeurt, maar aan de andere kant zegt: ja, maar laat ik mij erbuiten houden, want anders kan het mij, mijn gezondheid, mijn baantje, mijn wagen of wat anders kosten. Dan ben je kwetsbaar. Het wapen is een machtsmiddel dat alleen daar gehanteerd kan worden waar de angst voor lijden en dood groter is dan een moreel besef van juistheid. En dat hebben heel veel mensen dacht ik niet begrepen. En daar praten ze erover dat het zo verschrikkelijk zou zijn als de Russen Europa zouden overspoelen. Als ze het met geweld doen, ja het zal niet prettig zijn. Maar denkt u dat als heel West-Europa met zijn eigen cultuur, met zijn industrie en alles door de Russen wordt bezet, dat de Russen het helemaal terug kunnen draaien? Dan komt er toch weer iets tot stand waarbij de invloed van die mentaliteit de Russen verandert. Het is zelfs zo geweest dat alle veranderingen ten goede - politiek gezien dan - die men op het ogenblik constateert in de Sovjet Unie eigenlijk geboren zijn vanuit de terugkerende soldaten die in die Tweede Wereldoorlog kennis hebben gemaakt met een weliswaar verwoeste beschaving, maar iets dat toch nog allerhande dingen bood en mogelijkheden liet zien waar ze nooit aan hadden gedacht. Het is niet voor niets dat een groot aantal van hen weg is geschoven, ver van huis, bijvoorbeeld Wit Rusland, die werden daar ergens achter in de Oekraïne neergezet, Baku ... Batoeng die kanten uit. Degenen die uit het zuiden waren die werden naar het noorden gezet, die kwamen daar in de Oeral terecht of ze werden ergens neergezet bij Stalingrad. Dat mocht dan nog net, maar dat mocht dan ook niet teveel zijn.

Waarom? Ideeën zijn sterker dan wapens. Maar ideeën kunnen alleen leven, wanneer ze door feiten voortdurend onderbouwd worden. Veiligheid, vrede, die komen voort uit datgene wat er in een volk werkelijk leeft, maar ze kunnen alleen de macht van wapens, van geweld, heerszucht, van machtswellust ook vaak, terug dringen wanneer men niet alleen van binnen deze waarden koestert, maar ook geneigd is om ze naar buiten toe te dragen.

Het ontwerpen van een vijandbeeld is iets wat altijd gepaard gaat met bewapening. En er zijn een groot aantal gevallen, waarin we weten dat het vijandbeeld in feite werd gecreëerd alleen maar om daardoor bewapening en eventueel een ingrijpen van een volk in een oorlog mogelijk te

maken. Bijvoorbeeld in de Eerste Wereldoorlog wilde de USA ingrijpen, maar het kon niet. Wat besloot men toen te doen? Men besloot een explosie te veroorzaken op een van de eigen schepen, dat voor te stellen als een ramp door een door een Duitse onderzeeër veroorzaakt. Het is inderdaad gebeurd en daardoor kreeg men toen ineens de mensen mee, kon er oorlog komen. Men denkt niet na. Wanneer we eens denken aan die Japanse rede, die Japanse overval, Pearl Harbour, dan denken de meeste mensen: ze zijn stom geweest, maar waren ze wel zo stom. Het opstomen van de vloot is zowel door schepen als door vliegtuigen ruim drie, vier dagen tevoren gemeld. Men wist dat die vlootbeweging gaande was. Men wist dat het een agressieve bedoeling had, men deed niets. Er was een Japanner, die het er ook niet mee eens was. Hij was gezant en deze heeft, zij het in bedekte termen, dus ook het een en ander verteld. Ook die heeft gewaarschuwd dat er een dreiging bestond van wapengeweld tegen de USA. Wie heeft er opgelet? Niemand. Waarom? Omdat niemand te horen heeft gekregen dat het gevaar bestond, terwijl het in hogere kringen en bij de staf wel bekend was. En waarom? Ja, daar kunnen we over gaan praten. Er waren wapens genoeg en de wapenindustrie kon nog wel heel wat meer leveren. En er waren heel wat officieren die het dan toch graag een paar rangen hoger zouden willen brengen en er waren heel wat generaals die er nog een sterretje bij willen hebben. En als er dan een dergelijke aanleiding werd geschapen, dan kon dus de marine, de luchtmacht ineens veel meer materiaal krijgen en ze konden veel meer rechten laten gelden. En de wapenindustrie kan veel meer verdienen. En men had gelijktijdig een zoethoudertje, maar kon het volk wat meer afnemen, ze tot harder werken aanzetten, want dat is voor de vrijheid en democratie. Ja en het vaderland. En neem mij niet kwalijk, ik parodieer misschien een beetje maar het komt er heel vaak op neer: wanneer mensen zich met zo'n vijandbeeld laten bedriegen, dan zijn ze levensgevaarlijk voor de politici. Maar je kunt ze exploiteren en als dan de ene illusie voorbij is, creëer de volgende. Dat is gewoon een kwestie van fata morgana's, die je met woorden en een paar geïnterpreteerde feiten projecteert en waardoor je dan je eigen macht en sterkte in stand houdt.

En degene die de waarheid zien. Wist u dat de protestdemonstraties van Vietnam-veteranen verschillende keren door de burgerwacht met geweld uiteen werden gedreven totdat bleek dat een aantal van die veteranen bereid waren met de wapens in de hand te gaan vechten. Het zal u niet bekend zijn, maar het is gebeurd. Dergelijke demonstraties zijn levensgevaarlijk. Iemand die anders denkt is gevaarlijk. Er zijn mensen omgebracht, zoals die grote negerleider. Niet omdat ze geweld wilden, integendeel, omdat ze een vrede nastreefden en gelijktijdig op een vredige wijze rechtvaardigheid verlangden en zoveel resultaat hadden dat de blanken begonnen te luisteren en toen moest hij wel dood en toen is hij ook vermoord, net zo goed als een zekere John Kennedy vermoord is.

En het is opvallend dat het gebeurd is, want het was een bezoekje voor niets. Maar wat had Kennedy net gedaan? Kennedy had gezegd: het moet nou maar eens afgelopen zijn met die gekke avonturen. De CIA op hun nummer gezet en hij bovendien sympathie getoond aan de beweging van de negers. Hij zou dus het hele winstgevend proces door de war kunnen gooien. Hij is niet gedood door die gekke jongen, die ze later hebben neergeschoten, hij is gedood door een deskundig team, een heel deskundig team. En er waren alles bij elkaar zelfs twaalf mensen bij betrokken, te weten twee vluchtauto's en zes mensen in het geheel in stelling. Ja de moord op Kennedy, blijft een raadsel, moet een staatsgeheim blijven, moet zo noodzakelijk een staatsgeheim blijven dat er al een zestig tal getuigen overleden door auto ongelukken en andere ongelukken, voordat ze hun mond verder open konden doen en nadat ze iets hadden gezegd of gezegd hadden dat ze iets te zeggen hadden. Het zijn rare dingen, maar dat doet nu bewapening, dat is het gevolg van de machtswellust die grijpt naar het mechanisch middel van terreur. Het is niet alleen maar de wapenfabrikant, het is niet alleen maar de soldaat die daar marcheert, die weet vaak niet beter, die is ook gehersenspoeld. Het is een kwestie van de grote heren die erachter zitten. De economische wereldbelangen die ermee verbonden zijn. Het voortdurende schuiven met machtsevenwichten en hoe wilt u dan veiligheid, hoe wilt u zekerheid, hoe wilt u bescherming krijgen, wanneer u weet dat hetzelfde dat bewapening voortdurend probeert aan te passen en op te voeren opdat men veilig zal zijn, want door bewapening handhaven wij de vrede. Ja, ik bedoel als je dat op een ander terrein zou zeggen, dan je meteen in het gekkenhuis zou belanden, maar op dat terrein mag het. Dan is het toch zeker dat er zo nu en dan een oorlog zou moeten komen. En zolang er nu een atoombomevenwicht is en de grote mogendheden elkaar kunnen gaan bestoken en ieder weet dat er dan eigenlijk geen overwinnaar is, beperkt men zich tot kleine oorlogjes, oorlogjes in andere landjes, waar je gelijktijdig je wapens kunt uitproberen,

je opgesleten wapens redelijk kunt verkopen en waardoor de spanning dan een beetje blijft gehandhaafd, want wat moet je zonder spanning in de wereld doen.

Maar als de mensen niet meer willen, een soldaat zegt, nou, schiet mij maar dood, want ik schiet niemand dood. Wat moet een generaal doen als de soldaten niet marcheren? Als er geen technici zijn die tanks willen onderhouden? Moet hij dan met een personenauto naar het front gaan? Hij zal wel uitkijken.

Begrijpt u wat ik bedoel? Ik overdrijf natuurlijk, maar wanneer de mensen vrede willen, scheppen ze veiligheid. Wanneer ze niet tegen elkaar zitten op te spelen van jij bent anders dan ik. In Nederland hebben we dat niet zo erg. Je zegt wel eens een keer voor die Surinamers moet je uitkijken. Ja, allemaal het land uit trappen. Dat gekleurde vullis daar kun je toch niks mee beginnen. En zo goed en verdraagzaam is Nederland. Leve het Calvinistisch Nederland. Halleluja.

Het zijn mensen. Als je een mens als medemens benadert, als je een mens aanvaardt, dan kan hij wel eens lastig zijn en vervelend. Natuurlijk, er zijn een hele hoop mensen waarvan je denkt, nou, nou, nou. Zelfs als ze overgaan, dan denken we nog, nou, nou, nou. Kan je nagaan wat het is. Maar mensen ze komen om beter te leven. En driekwart van wat ze verder vertellen is dan misschien maar komedie, maar ze zijn bang, ze zijn niet gevaarlijk. Als je die medemens kunt aanvaarden, niet meer zeggende: ja, luister even, voor een katholiek kunnen wij wat doen, misschien een protestant, maar een Islamiet. Ja, zeg, wat geeft het.

Wat geeft het of een mens in God gelooft of niet, wanneer het maar een mens is. Die rest, dat moet hij maar later uitmaken. Maar voor jou is een mens een mens. Die mens moet je helpen, die mens moet je niet willen vernietigen, die moet je niet willen terroriseren en als er iets fout is. Dan moet je niet zeggen iemand moet er iets tegen doen of de overheid moet ingrijpen. Dan moet je zeggen ik doe er niet aan mee.

Als u morgen zegt: ja, ik vertik het verder met een auto te rijden, want het tast het milieu aan. Ja, wie is er zo gek in Nederland, laten we eerlijk zijn, tenminste zolang je een auto hebt, hoor.

Wanneer er voldoende mensen zijn die dat zeggen, dan wordt het verkeer iets dunner, dan wordt het vanzelf al veiliger en dan wordt langzaam maar zeker die vergiftiging minder.

Maar als je zegt: ja, maar we moeten de industrie toch in stand houden en steeds meer auto's verkopen. Ik vind het krankzinnig, als je op het ogenblik kijkt naar de hele wereld. Er zijn snelheidsbeperkingen tussen de honderd en de 150 kilometer, dat geldt ook voor de Verenigde Staten. Trouwens, het grote gedeelte daarvan althans. Waarom moeten er dan auto's gebouwd worden die een snelheid hebben van 220 kilometer max reëel en waarom bouwen ze een nieuwe auto, want dat is ook pas weer gebeurd, die met een kleine ingreep kan worden opgevoerd totdat hij vierhonderd kilometer per uur kan rijden. Waanzin? Nee, dat is geen waanzin, mensen. Dat is doodgewoon omdat een hele hoop mensen een auto willen hebben die harder kan rijden dan iedereen zelfs wanneer ze niet mogen en het meestal niet zullen doen.

En zo gaat het nou met bewapening. Wapens, je koopt geen wapens om ze te gebruiken, maar om ze te hebben. En als je ze eenmaal hebt, dan moet je er toch wat mee doen. Je moet ze laten zien dan je ze hebt. En als je dat alleen kan doen op een parade, nou ja, dat is ook zo vervelend, weet u wel. Daar gaan ze weer, huttemetut, huttemetut, die raket, die raket, die tank, die tank, en dat hobbewagentje, nietwaar en daar vooruit met de geit, een stel mensen te voet. En dan kun je wel heel ijverig salueren en je een beetje gestreeld voelen dat het allemaal toch van jullie is, want u weet hoe het is. Het leger is er voor het volk, het leger is van het volk.

Ik mag er niks over zeggen, ik mag er niet aankomen, maar het is voor het volk. En al die grote kantoren ook. Al die grote gebouwen. Die zijn er voor het al het volk. Ja, al die grote woontorens, die er zouden kunnen staan, zijn er nooit gekomen, want het zijn kantoren geworden. Maar dat is van u, alleen u mag niet binnen, u moet eraf blijven, maar u mag er naar kijken en u mag er voor betalen. Nou, het is toch van u.

Zo gaat het met uw wapens, met bewapening, prestigedag na prestigedag. En dan eens een keer er lekker iets mee doen.

Denkt u dat dat veiligheid is? Veiligheid kan alleen vanuit uzelf voortkomen. Wanneer u in uzelf het gevoel krijgt dat het beter is om desnoods zo nu en dan maar eens een paar slagen te incasseren, hoe dan ook, dan anderen door geweld daarin te veranderen, dan scheidt u een

andere situatie. Zeker, die misbruiken blijven nog een tijd bestaan. Als je zegt iedereen mag stelen, dan steelt morgen heel Nederland. Maar nou doen ze niets, ze kijken alleen of de controleur op de trein of op de tram aanwezig is. En als ze zien dat hij is er niet of hij zal wel niet gaan controleren, dan zonder kaartje reizen. Dat is ook diefstal. Nietwaar, je kunt net zo goed ergens een Rembrand of een van Gogh jatten. Maar als iemand dat doet, ja, een culturele schande. Het is een mentaliteit: iets voor niets willen hebben. Niet zien dat je zelf mee verantwoordelijk bent voor de instandhouding van al datgene wat voor een maatschappij noodzakelijk is. Zoek vrede in jezelf en dan hoef je niet hard mee te roepen van er moeten meer belastingen komen, dat doen trouwens alleen degenen die ze toch niet betalen. Maar zeg gewoon ik wil proberen het beste te zijn en te geven wat ik kan, maar ik wil niemand met geweld mijn richting uit dwingen. Niet mijn ideeën zijn beter dan die van anderen, niet mijn wijze van leven is beter dan die van anderen, mijn huidskleur of wat dan ook, mijn politieke overtuiging, het zijn mensen. Laat ik eerst mens worden onder de mensen en zo de zekerheid vinden van de menselijke verbondenheid, waardoor uiteindelijk wapens en bewapening een soort illusie wordt. De enige andere oplossing is: geef iedereen wat. Dat is natuurlijk heel erg gunstig; in de eerste plaats houdt het de overbevolking aanmerkelijk beter tegen dan alle andere maatregelen. In de tweede plaats zullen de mensen meer...tegen elkaar en niet voorrang te nemen, want je weet nooit of die ander niet met een pistool of een machinepistool losbarst. Dus je moet een beetje egards voor elkaar hebben. En als er dan een maatschappij is ontstaan waarbij men die hoffelijkheid heeft, dan is het heel moeilijk om ze weer te vernieuwen. Als het er eenmaal is, zoals u nu nog in de zuidelijke staten van de Verenigde Staten kunt zien, waar vroeger iedereen met een pistool rondliep en waar duelleren een van de tradities was die ontstond, omdat de onderlinge uitroeping anders te grote overmaat aannam. Wilt u werkelijk dat uw medemensen elkaar vermoorden, krijgt u ook veiligheid en rust op den duur. U kunt ook zeggen, ik vanuit mijn innerlijk wezen met mijn overtuiging wil alleen mens met de mensen zijn. Ik zal mensen helpen waar ik kan en voor de rest geniet ik van mijn leven zo goed ik kan zonder een ander lastig te vallen, maar als ze mij willen dwingen, ik laat mij niet dwingen. Ik ben ik en als je mij dan doodschiet, nou ja, ik leef toch verder. Als je mij mishandelt, het zal pijn doen, maar de wrok waar ik anders jaren mee zal lopen, zal misschien nog veel meer pijn doen. Ik wil mijzelf zijn, ik wil leven in vrede met mijn medemensen en ik mijn betekenis voor mijn medemensen niet danken aan macht of gezag, maar aan de wederkerigheid van hulp, van aanvaarding, van erkenning. Dat is veiligheid, dat is vrede, dat is waarlijk menszijn.

Ik dacht dat ik daarmee mijn mening duidelijk genoeg had gemaakt, dat ik u een paar dingetjes tussendoor heb verteld. Nou ja, het sluit elkaar allemaal in. Je kunt in deze maatschappij niets uitsluiten en je zou zelfs kunnen zeggen dat voor toenemen van bewapening, of de verschuiving van bewapeningstrends, zoals op het ogenblik het geval is, eigenlijk te danken is aan de economen, aan de voortdurende groei denkenden, menen dat je alleen beter kunt gaan leven als je steeds meer maakt, dat steeds minder waard is.

Vrienden, denk er eens over na. Hebt u saillante vragen, na de pauze zal ik u graag te woord staan. Aangename rustpoze, dank voor uw geduld en dank hier en daar ook voor de humoristische gedachten die mij werden toegestuurd. Tot straks.

VRAGENGEDEELTE

❖ *De ondergrondse atoomproeven, wat voor zin hebben deze oftewel de onzin, daar men de kracht nu wel zou moeten weten van dit afschuwelijk wapen?*

Wel, er zijn altijd verschillende mogelijkheden en wanneer je ze ondergronds laat plaatsvinden, dan heb je dus het grote voordeel dat er geen straling vrijkomt in de atmosfeer of bijna geen straling. En ja, en u weet hoe het is, als kinderen speelgoed hebben, dan willen ze het toch ook een keer uit elkaar halen.

❖ *Mag ik even hier iets op vragen: er is hier wel eens gezegd, er zijn gevaren aan atoomexplosies, er zijn gevaren die wij eigenlijk niet weten in de kosmos.*

Nou, een van de gevaren is bijvoorbeeld dat wanneer er een breuklijn in de buurt is, die breuklijn onder spanning komt te staan en kan actief worden. Dat kan elders aanleiding geven tot vulkanisme, het kan aardbevingen veroorzaken en wanneer een bepaalde straling de atmosfeer bereikt, kan dat een lading in de wolken, als ze aanwezig zijn veroorzaken. Als er dus maar voldoende stof is, komen de wolken vanzelf wel en dat heeft dan niet alleen maar een licht radioactieve neerslag ten gevolge, het heeft ook ten gevolge dat er dus andere bovenstromingen ontstaan. Dus dat zijn van die dingen, maar.

❖ *Is het waar dat er paranormale legers bestaan?*

Legers niet, nee, maar het is inderdaad wel zo dat ik van een viertal landen weet dat men beschikt over een aantal paranormaal begaafden die o.a. voor waarneming op afstand, telepatische activiteiten en in enkele gevallen zelfs voor een mogelijk telekinetisch ingrijpen probeert klaar te stomen. Voldoende?

❖ *Worden ziektes als wapens gebruikt en komt daar Aids vandaan? Staat ons meer te verwachten?*

Aids is niet bedoeld als oorlogswapen, maar het is dus een mutatie die onder straling is ontwikkeld en deze mutatie is ongelukkigerwijze ontsnapt op een zodanige wijze dat er een besmetting van ongeveer veertig personen plaatsvond, omdat er een lichte explosie was en een auto-ongeluk in de buurt. Het resultaat is dat Aids dus uit een laboratorium komt. Inderdaad. Er zijn een aantal ziekten die in laboratoria ontwikkeld zijn. Over het algemeen zijn het besmettelijke ziekten waartegen een inentingsmogelijkheid bestaat, omdat men zijn eigen troepen en eigen mensen natuurlijk niet in gevaar wil brengen. Voldoende?

❖ *Protest is vaak een middel om oorlogen te voorkomen. Dit middel is algemeen geaccepteerd, wordt daarom vaak nu genegeerd. Is er een ander middel?*

Kijk, een protest dat alleen uit woorden en optochten bestaat is in feite een ridiculisering van de mogelijkheid om iets te doen. Wanneer je werkelijk iets wil bereiken, dan kun je heel rustig zeggen, mensen, we worden het onder elkaar eens, we doen dit of dat niet. Laat ik het heel eenvoudig zeggen: wanneer u tot de conclusie komt dat een derde van uw belasting aan bewapening wordt besteed en u vindt dat dat niet realistisch is, betaalt u dus een derde minder. Dan komen ze het wel terughalen, maar het kost een hele hoop moeite. En als voldoende mensen dat doen, dan zullen ze toch wel gaan denken, is er misschien een andere manier om die mensen een beetje tevreden te stellen, want op die manier bereik je wat. Een protest, kijk, als u tegen het autoverkeer bent en u gaat met een vlaggetje lopen zwaaien en met een spandoekje, dat haalt geen cent uit. Maar als u toevallig met een paar brede wagens heel erg langzaam op spitsuur over een snelweg rijdt, haalt het een hele hoop uit. Dan bent u natuurlijk strafbaar, u wordt eraf gehaald en u zult er schade van hebben, maar u hebt in ieder geval duidelijk gemaakt wat u bedoelt. Dat doet u nooit met woorden alleen. Politiek is de kunst van de woorden, daarom kun je datgene wat een politicus zegt nooit helemaal vertrouwen, want zijn bedoelingen blijven altijd voor een groot gedeelte in het duister. Voldoende?

❖ *Is het waar wat wordt beschreven in het boek de lans van het lot. Het zou over de Tweede Wereldoorlog gaan.*

Ik vermoed dat het zou gaan over die mystieke groepering die zich hoofdzakelijk rond Geuring en ook wel een beetje onder Goebbels en Hitler heeft gevoegd in de jaren '36, toen is dat begonnen. De bijeenkomsten in Want...zijn begonnen dacht ik in 1938. Wat daar verteld wordt is natuurlijk driekwart onzin, wat ze daarover vertellen, maar deze mensen willen terug naar de oude magische rituelen van de Germanen om een magisch tegenwicht te scheppen tegen alle godsdienstige aanklachten en stromingen. Ze wilden daar een weg mee vinden. En ze vonden daarin gelijktijdig de ratificatie van hetgeen ze toch al wilden. Iets wat heel vaak voorkomt in godsdiensten. Dus, dat is alles wat ik erover kan zeggen.

❖ *Heeft men legers oorspronkelijk uitgevonden om mensen te verdedigen of om grond en bezit te verdedigen?*

De eerste legers en nu moeten we dus wel even weten, wat noemen we een leger. Krijgers, stamkrijgers zijn er dus geweest vanaf de oudheid. Een aantal vechtersbazen die tot taak hadden de stam te verdedigen. Toen wij te maken kregen met agrarische bevolking - en dat kun je bijvoorbeeld erg goed zien aan de Nijldelta - dan ontstaan er dus groepen die een versterkte woning bouwen en vandaar de grond beschermen, maar gelijktijdig daarvoor rechten over die grond voor zich opeisen en uiteindelijk blijkt dus dat legers in feite de beschermers zijn van bestaande bezitsverhoudingen. Voldoende?

❖ *Men lijkt oorlog, geweld en strijd heel gewoon te vinden. Is dat een opvoedings-, beïnvloedingskwesitie. Is oorlog niet altijd waanzin? Wat is het waard gewapende strijd op te nemen?*

Dat ligt sterk aan de omstandigheden. Kijk, wanneer iemand naar u toekomt met een mes en hij is bereid u daarmee op een prettige wijze te larderen, dan kan ik mij voorstellen dat u de pook grijpt en hem probeert te voorzien van een stuk preskop. In dat geval is uw geweld een

verdedigingsgeweld, het is begrijpelijk en is, tenzij u zeer idealistisch denkt, wel nuttig. En dan maakt u een ander duidelijk dat hij dit niet zonder meer kan doen. Maar wanneer jij geweld begint te plegen alleen om je wil door te zetten, dan acht ik dat inderdaad volledig uit den boze en nutteloos, omdat je namelijk door geweld te gebruiken om een bepaalde situatie tot stand te brengen of in stand te houden, gelijktijdig jezelf steeds sterker verbind aan die situatie, ook wanneer je ze zelf eigenlijk liever zou veranderen. Voldoende?

❖ *Had Ghandi gelijk met: "Geweldloosheid is het eerste artikel des geloofs en het laatste artikel"?*

Wanneer u van een geloof uitgaat, inderdaad. Het wonderlijke is namelijk dat elk geloof spreekt over vrede en het wonderlijke is dan dat dat geloof altijd vrede interpreteert als iets wat intern moet bestaan, terwijl men naar buiten toe aan diezelfde leer het recht tot geweldpleging tegenover anderen pleegt te ontleen. Hij had dus gelijk, maar ja, ik neem een toch iets langer verhaal voor een keer. Kijk, geweldloosheid stelt de geweldpleger voor een keuze: ofwel alles op te ruimen wat geweldloos is, maar dan blijft hij over met een gewelddadigheid tegenover zich die die eigenlijk niet aandurft of hij kan dus het geweldloze verzet voor een deel tevreden stellen, zoveel mogelijk zichzelf handhaven, maar gelijktijdig de ander een beetje zijn zin gevende en daardoor iets bereiken. En hij kan nog een derde ding doen: hij kan proberen om de geweldlozen tegen elkaar op te zetten zodat ze tot onderling geweld komen. Blijf je echter geweldloos dan ben je sterker dan degene die een gewapende macht heeft, zeker in een koloniale situatie. Voldoende?

❖ *Wat is de juiste betekenis van "heb uw vijanden lief"? Hoe kun je je vijanden liefhebben?*

Kijk, iemand lief te hebben die jou lief heeft, dat is alleen een vorm van eigenliefde. Maar iemand liefhebben die jou haat, omdat je erkent dat er ongeacht die haat in die ander veel goeds ligt, dat is een zeer machtig wapen, niet alleen tegenover de vijand en de vijandschap, maar het is gelijktijdig een rechtvaardiging van jezelf. Het laat jezelf dus de harmonie beleven en ervaren ongeacht wat de ander doet, omdat achter zijn daden toch weer iets ligt wat aanvaardbaar is. Heb uw naaste lief is gemakkelijk, want dan kun je altijd nog uitmaken wie je naaste is en wie niet. Heb uw vijanden lief is veel moeilijker, omdat een vijand iets is waar je je tegen wenst te verzetten, dat je wenst te bestrijden. Het is echter veel verstandiger om te zien wat er in de vijand voor goeds zit en te proberen dat goede met jouw goede te combineren, dan kom je namelijk veel verder. Want heel veel fouten in de wereld ontstaan doordat er zoveel mensen zijn die ze bestrijden. Als je ze niet zou bestrijden, maar je zou naar het goede erin zoeken en dat bevorderen, dan zouden heel veel dingen die onaanvaardbaar zijn, langzaam aan verdwijnen. Voldoende?

❖ *Kun je zonder strijd en enige geldingsdrang, egoïsme dus, wat als de bron van lijden wordt beschouwd, wel voortbestaan in deze wereld? Is enig egoïsme soms dus nodig?*

Als u had gezegd egocentrisme, dan zou ik het direct met u eens zijn: elke mens ziet de wereld vanuit zichzelf en dus door de filter van zijn eigen bewustzijn. Egoïsme tot op zekere hoogte de zelfhandavingsdrang is ingebouwd en is dus ook wel noodzakelijk. Maar het egoïsme in een uitbreiden van de eigen persoonlijkheid naar steeds meer zaken, dingen, personen die daar buiten zich bevinden is onjuist en is niet noodzakelijk. Integendeel, verstoort over het algemeen de mogelijkheid tot werkelijke harmonie. Voldoende?

❖ *Als het aantal strategische wapens straks wellicht gehalveerd wordt, moet de rest daarna niet ook weg? De Amerikaanse president stelt: "Algehele verwijdering van nucleaire wapens zou geen vrede betekenen, maar waarschijnlijk de vrede van het graf".*

Dat is een standpunt dat sterk nog bij Reagan hoort en wat u van Bush nog menigmaal zult horen, maar wat door hem niet meer volledig wordt geloofd. Hij heeft namelijk iets nodig om zijn eigen positie en zijn vrede met de gewapende macht dus te kunnen handhaven. Dat heeft ze nodig. Maar in feite is het zo: op het ogenblik dat alle strategische kernwapens verdwenen zijn, ontstaat een toestand waarbij andere vormen van bewapening waar nog niet tegen werd geprotesteerd, op de voorgrond komen. Die zullen dan minder gevaarlijk zijn voor de gehele wereld, maar eveneens lethaal...voor elke vijand tegen wie ze gebruikt worden. Voldoende?

❖ *Worden ze verwijderd de strategische- of de bacteriologische- en chemische wapens?*

Wanneer u veel geduld hebt, zult u dat waarschijnlijk nog meemaken, maar dat ligt dus iets na het jaar tweeduizend. Dus u hebt nog even de tijd.

❖ *Er bestaat een Indisch geloof dat een land waar tien heilige mannen wonen niet door oorlog geteisterd kan worden. Klopt dat?*

Wanneer ze dat in Indië geloven, vraag ik mij af wie van alle heiligen die daar rondlopen dan de enige echte is, want tien kunnen er dan niet zijn. Nee, het is een bijgeloof. Het is natuurlijk zo, wanneer een werkelijke wijze, een innerlijk wijze mens, leeft, heeft hij zoveel invloed op zijn omgeving dat daardoor veel onnodige strijd voorkomen wordt. En als er tien zijn en ze komen tot een soort van geestelijke samenwerking, kunnen ze inderdaad een hele grote invloed hebben, maar ze kunnen nooit de wereld als geheel beïnvloeden. Ze maken dus de kans op oorlog kleiner, maar ze kunnen ze niet volledig uitsluiten.

❖ *Wat is de beste houding jegens hen die ons mishandeld hebben?*

Het ergste wat je iemand aan kunt doen is hem te vergeten.

❖ *Is het juist om daders van sexueel geweld hulpverlening te geven?*

Dat acht ik inderdaad juist, mits men tenminste dezelfde hoeveelheid tijd en aandacht besteedt aan de slachtoffers.

❖ *Is het wetstelsel in de eerste plaats een poging tot rechtvaardige verhoudingen of een instrument dat individuen aan het systeem wil onderwerpen en individuele vrijheid in de kiem smoort, dat althans met zich meebrengt?*

Elke gemeenschap door zijn bestaan zelf smoort een deel van de individuele vrijheid van elk van degene die er deel van uit maakt. Dat kun je dus niet aan de wetgeving verwijten. Maar elke wetgeving is gebaseerd op de handhaving van bestaande verhoudingen en ontwikkelingen die onvermijdelijk zijn geworden toe te voegen aan de bestaande verhoudingen zonder daarmee de gehele invloed en machtsevenwichten dus omver te werpen. Het is dus in feite een handhaving van structuur en macht en niet rechtvaardigheid in de eerste plaats, waardoor de wetgeving in feite voor...wordt. Voldoende?

❖ *Zullen de regeringen altijd nodig blijven en zullen gezag steeds legers en politie nodig hebben?*

Ik denk dat er een tijd zal komen dat er geen regeringen meer nodig zijn, alleen registrators en dat die registrators ook geen politie en leger meer nodig hebben, omdat men tot een onderlinge samenwerking is gekomen waarbij werkelijke misdaden praktisch niet voorkomen, maar dat ligt nog ver in de toekomst. Zolang er regeerders zijn, zijn er echter politie en leger nodig, want hij die macht heeft, moet proberen ze te handhaven. Hij die echter zijn macht handhaaft, moet zichzelf verdedigen tegen degenen die ze zouden willen aantasten. Voldoende?

❖ *Dragen de veiligheidsdiensten (BVD, CIA, KGB) bij tot de veiligheid of juist niet?*

Ja, dat ligt erg aan je standpunt. Laat ik het zo zeggen: zijn de boy scouts, de padvindertjes, dus instellingen die de mens beter maken of niet? Er is geen antwoord op te geven. Instellingen als CIA, BVD e.d. hebben de neiging om zich dus af te zonderen niet alleen van de gemeenschap die ze observeren, maar ook van alle regels en wetten die in die gemeenschap gelden. Men acht zichzelf als staande boven de wet, die rechtvaardigt alles te doen wat men noodzakelijk acht, ook wanneer deze zogenaamde noodzaken niet feitelijk bestaan en als zodanig zijn ze eerder gevaar, dacht ik, dan veiligheid.

❖ *De meeste burgers hebben geen wapen, derhalve geen invloed op de productie. Daarnaast worden de verdiensten van de wapenhandel in de economie gestopt en zitten deze ook in de gulden. Hoe kun je je hiertegen wapenen zonder wapen?*

Zonder wapen kun je wapenen door al datgene wat direct of indirect volgens uw weten betrokken is bij wapenproductie en productiemethoden die zelfs tot ontwikkeling van wapens kunnen voeren, te boycotten. Zolang Philips dus alleen televisies maakt en lampen, best, koop Philips. Op het ogenblik dat Philips luchtdoelgeleidingsinstallaties aan het vervaardigen is en aan het verkopen over de hele wereld, kies voor een ander merk. Zo simpel ligt het eigenlijk. Voldoende?

❖ *Hebben monsterprocessen tegen de maffia (zoals in Palermo) geen zin en resultaat en heeft justitie de maffia in de hand?*

Nou, ik zou dat laatste niet durven beweren, maar het is in ieder geval op het ogenblik zo, dat de maffia niet de justitie volledig in de hand heeft en dat is al een hele vooruitgang in Italië. Ik zou zeggen, maffiosie en eigenlijk moeten we zeggen alle zwarte- of misdaadsyndicaten hebben, doordat ze over grote middelen en gewetenloze uitvoerders kunnen beschikken, een zeer grote invloed, zowel in de economie van de landen waar ze bij betrokken zijn als in de rechtspleging, bankierswezen en wat dies meer zij. Voldoende?

❖ *Is het drugsprobleem een maatschappelijk probleem of een psychologisch?*

U kunt het een niet van het ander scheiden. De structuur van de maatschappij voert tot een vereenzaming van de mens in de eerste plaats en in de tweede plaats, de behoefte om steeds meer prikkels te beleven. Het heeft de rust dus in de mensen weggenomen. Het gebruik van drugs is in feite een poging om voor jezelf die beleving of die prikkel te krijgen die een maatschappij je niet biedt en heel vaak grijp je daar voornamelijk naar, omdat je op een of andere manier het gevoel hebt dat je niet meetelt, dat je niet aan het woord komt in de gemeenschap. Dat kan dus ook in gezinnen gebeuren, vandaar dat het bij rijke ouders ook zo vaak voorkomt dat de kinderen het hebben. Wanneer je dat allemaal nagaat, dan kun je zeggen het is in feite een isolementskwestie en zolang de gedrogeerden onder elkaar blijven, dus een aparte gemeenschap vormen, zal een ieder die genezen is van zijn drugsgebruik, bij terugkomst een groot gevaar hebben weer in diezelfde drogerie te vervallen en dus wederom in drugsgebruik verder te gaan. Voldoende?

❖ *Een gevaarlijke dader die zo goed als zeker vier of vijf moorden op zijn geweten heeft, wordt vaak, na voorarrest vrij gelaten wegens gebrek aan bewijs. Is het principe dat misdrijven middels twee getuigen bewezen moeten worden wel zo gelukkig gekozen? Waar stamt het vandaan? Zijn hierin in de toekomst veranderingen te verwachten?*

Dat stamt nog van de Lex Romanum. Dus dat is eigenlijk afgeleid uit het oude Romeinse recht en is zelfs onder Karel de Grote en de hofmeiers toegepast in bepaalde delen van Europa. Dat er getuigen nodig zijn, dat is heel erg belangrijk, want getuigen geven aan dat de aanklacht terecht is geschied. Zonder dit zou een aanklacht zo plaats kunnen vinden. En wanneer we alleen op indicaties, dus dode bewijzen, bezig zijn - wat tegenwoordig wel eens voorkomt - is er ook het gevaar dat we door het verkeerd interpreteren van de betekenissen iemand veroordelen die niet schuldig is. Ook daar is het dus erg belangrijk dat er getuigen zijn. Verder is het erg belangrijk dat de getuigen op hun betrouwbaarheid kunnen worden getoetst. Maar deze regel op zichzelf, zolang als je een rechtspleging hebt, die pretendeert dus de misdadiger, de bedrijver van onaangename daden, te willen verbeteren, zul je ook die rechtspleging moeten handhaven. De enige andere methode is in feite de vieze lant ..methode die men gebruikte in het verre westen indertijd, als je denkt dat iemand een paard gestolen hebt, hang hem alvast op. Heb je het mis gehad. Jammer voor de man, maar dan krijg je de goeie ook nog wel een keer te pakken.

❖ *Grote roofovervallers en fraudeurs behoeven althans in Nederland, na hun straf uit te zitten, het onvreemde geld niet terug te geven. Is het ook niet dwaas? In de Mozaïsche tijd moesten dieven het gestolene vergoeden, soms zelfs dubbel. Wat zou de geest in dergelijke gevallen wenselijk achten?*

Nou, dat kan ik heel eenvoudig zeggen. Wanneer iemand u ten onrechte iets ontnemt, of het nu veel of weinig waard is, dan kan de maatschappij hem bestraffen, maar ze kan nooit ontkennen dat zij tegenover u verplicht is, het gestolene terug te geven, inclusief een vergoeding voor geleden schade. En ik geloof dat je die maatregel in het recht zou moeten invoeren, anders is het heel erg verleidelijk om te zeggen: nou ja, ik heb een paar ton gestolen en ik zal dan anderhalf jaar of twee jaar van mijn straf uitzitten. Ik krijg maximaal vijf jaar, nou, dan zit ik er goed voor en dan ga ik lekker naar de Bahama's of ergens anders naar toe.

Je moet dus zorgen dat er nooit winst kan worden gemaakt door misdaad, dat is mijn opinie.

❖ *De Boeddha meende dat de macht van alle onderwereld gebroken kon worden niet door belasting op te leggen, door executie of gevangenschap, door confiscatie van geld of goed of door bedreiging of verbanning, maar door een bepaalde gedragslijn, het zogenaamde drievoudige offer: de vorst verstrekt zaad en meel aan de landbouwers, stelt kapitaal ter hand aan de handelaars, betaalt ambtenaren met meel en soldij. De mensen zullen zich, wijgend aan hun werk, het land niet meer brandschatten, het bezit van de vorst zal toenemen, het land veilig zijn zonder schadelijke elementen en terreur. Geniaal of te simplistisch, actueel?*

Niet actueel. In die tijd geniaal, gezien de bestaande verhoudingen. Uitbuiting door de vorst brengt mensen tot wanhoop, wanhopigen worden dan tot rovers die in feite niets anders doen dan proberen van de vorst of van anderen iets terug te krijgen van hetgeen hen ontnomen is. Dus het is een wraakzucht. In zijn tijd was dat absoluut geldig. Op het ogenblik kun je dat niet zonder meer doen en we hebben als eens meer het voorstel gedaan: zoek een stuk land uit waar iemand kan bestaan, sluit het helemaal van de buitenwereld af, gooi elke misdadiger erin, terwijl je de schade vergoed uit datgene wat je achterlaat. Als hij zover uitgemergeld is bij wijze van spreke en zozeer door zijn medemisdadigers is mishandeld dan niet anders gaat, genees hem een

keer en als hij dan werkelijk bang is daarvoor, nou ja, laat hem dan in die maatschappij terug en laat hem opnieuw beginnen.

❖ *Lao Tze meende: "Als de leiders goed zijn, is het volk goed". Is dit nog actueel?*

Ik zou bijna zeggen, helaas wel. Want als je kijkt wat er op de wereld gaande is, weet u misschien wat ik van de meeste leiders denk.

❖ *Wat was de vergissing van Lenin, wat van Stalin en wat van Hitler?*

De vergissing van Lenin was dat je met geweld een ontwikkeling kunt opleggen aan een volk en zijn geaardheid kunt veranderen zonder dat dat volk zeer ernstig te schaden.

De fout van Stalin was dat hij, omdat hijzelf niet bepaald betrouwbaar was, nergens vrienden en overal vijanden zag.

De fout van Hitler was dat hij meer luisterde naar zijn omgeving, de pluimstrijkers dan hij luisterde naar de stem van zijn volk en de werkelijkheid. Voldoende?

❖ *Heeft het zin de Verenigde Naties meer invloed te geven, dat is dan toch het enige universele platform wat wij hebben, waar iedereen, Oost-West, kan praten en de enige wereldomspannende organisatie, welke ook vredes machten heeft hier en daar?*

Zolang de UNO een platform blijft waarop men spreekt, moet men wel begrijpen dat de sprekers over de hoofden van de aanwezigen, meestal spreken naar hun eigen volk of naar bepaalde politieke partijen toe. Het is dus geen reëel forum; het is een politiek forum en als zodanig niet betrouwbaar. Wat betreft het inzetten van een vredesmacht: ik vind het buitengewoon goed, mits die vredesmacht dan altijd en overal onmiddellijk ter plaatse kan zijn. Dit laatste echter is niet denkbaar. Bovendien, de bewapening van een dergelijke vredesmacht is niet in overeenstemming met de dreiging die ze zou moeten opvangen. Dus kunnen we beter een andere methode van werken kiezen. Je zou dus zeggen: de gemeenschappelijke aanpak op de wereld zal altijd vastlopen op de grote verschillen in belangen, maar ook in denk- en leefwijze van de volkeren die er vertegenwoordigd zijn. Op het ogenblik echter dat volkeren samenwerken, bilateraal bijvoorbeeld, dan zal daardoor een betere samenwerking, een beter begrip en een betere vooruitgang mogelijk worden. Ik geloof niet in de UNO. En die sterft uiteindelijk toch weer een zachte dood net als de volkerenbond indertijd.

❖ *Waarom wordt de huidige Russische - of is het communistische - aanpak door de geest lager aangeslagen dan de Amerikaanse? Krijgt Cayce gelijk dat Rusland straks de leidende rol in de wereld gaat spelen en Amerika niet, omdat daar nog echt de menselijkheid bestaat?*

Ja, dat is een pretentie waar ik het niet helemaal mee eens kan zijn, maar laten we het zo zeggen: de Verenigde Staten zijn een lange tijd de leidende gemeenschap geweest op aarde, omdat ze dus spontaan waren en veel voor anderen over hadden. Nu echter is het een maatschappij geworden die dermate materialistisch en op eigen belang gespitst wordt opgebouwd dat men op den duur een te grote verdeeldheid krijgt om juist te kunnen optreden naar buiten toe. In de Sovjet Unie daarentegen kan een liberalisatie voeren langzaam maar zeker tot een weer menselijker worden van die samenleving - ze is dat op het ogenblik nog niet - en wanneer dat het geval is, kan het gevoel van saamhorigheid en onderlinge verbondenheid en samenwerking wel eens heel erg belangrijk lijken, ook t.a.v. de rol die men in de wereld speelt. Hetzelfde geldt trouwens ook voor rood China waar een toenemende liberalisatie een rol speelt, maar gelijktijdig de gemeenschapszin en het gevoel van wederkerige verantwoordelijkheid van de mensen zeer groot is gebleven. Voldoende?

❖ *Moet de partij in China en wellicht ook in Rusland zich daar wel handhaven middels onderdrukking en eventueel terreur om nog erger bloedvergieten en chaos, zoals in de culturele revolutie, te voorkomen?*

Een partij in zichzelf is een dogmatische instantie die probeert de werkelijkheid te ontkennen door ontwikkelingen te pretenderen die niet reëel zijn. Dat geldt overal, dat geldt zelfs in Nederland voor het CDA en de VVD. Dus wanneer we ons dat realiseren kunnen we zeggen, zolang een partij zijn macht wil handhaven, kan ze dit alleen doen via terreurmethoden, tenzij zij een voortdurende weerspiegeling wordt van datgene wat in het volk leeft en haar eigen dogmatische terzijde stelt. Ik dacht dat dat een voldoende antwoord was.

❖ *Is de afkeer van het westen (Europa ook) voor Rusland een product van de tijdelijke binding met Amerika; zal ze ophouden wanneer de Amerikaanse hegemonie voorbij is?*

Nee. U moet goed begrijpen. Rusland kent twee oorlogen en tussen de twee oorlogen in, een periode van sterk buitenlands ingrijpen vooral ten bate van de adel van de Wit Russen dus uit die tijd, de Witte troepen. En dat heeft een enorm wantrouwen geschapen. Daarnaast is gebleken dat men ook vanuit het westen ook op andere manieren heeft willen ingrijpen in ontwikkelingen die dan misschien niet goed zijn in de ogen van het westen, maar die voor de Russen op het ogenblik aanvaardbaar waren. Er ontstaat dus inderdaad een gevoel van enig wantrouwen. En als het westen iets goed doet, vraagt men zich waarom en vermoedt men er eigenbelang bij, omdat men dit ook van de eigen partijbonzen gewend is. Voldoende?

❖ *Was het Russische militaire overwicht gebaseerd op angst voor de Amerikaanse technologische voorsprong of een offensieve reden? Waarom vooral trok Rusland diverse satellietstaten aan zich en is de basis van S.D.I. een prestigereden of machtsreden?*

Dat zijn vragen, daar heb je eigenlijk ook weer een hele avond voor nodig. Heel kort: de situatie van SDI is een prestigesituatie, het is dus geen werkelijke noodzaak. De satellietstaten of beter gezegd, de zogenaamde Russische invloedssfeer, wat dus een juistere weergave is, is in Jalta reeds bepaald en wel door Roosevelt en Churchil a.h.w. mede ondertekend. Het is dus een officieel verdrag geweest, waarbij men Europa in invloedssferen heeft willen verdelen. Dus hier kunt u ook de Russen - zeker niet na de grote ellende die ze hebben doorgemaakt - verwijten dat ze ook wat hen was toegezegd, hebben gepakt. Dat Stalin daarbij een heel goede onderhandelaar is geweest staat buiten kijf, maar het westen heeft dit officieel bekend. Er bestaan daarover regels en kaarten, die als bijlage bij het zogenaamde verdrag van Jalta historisch terug te vinden moeten zijn. En dan, ja, waarom een ijzeren gordijn e.d.? Ja, wanneer twee verschillende systemen bezig zijn, dan proberen ze altijd te voorkomen dat ze hun eigen zieltjes verliezen. Hoelang is het geleden dat er in Nederland protestantse en een roomse geitenfokkersvereniging bestonden naast elkaar, die ieder een andere bok hadden uitverkoren. Voldoende?

❖ *Waarom heeft het Russische volk altijd zoveel moeten lijden?*

Je kunt niet zeggen dat het altijd veel heeft moeten lijden; het heeft anders geleefd, maar wat de meeste mensen over het hoofd zien is dat zelfs in 1900 de toestand in grote delen van Rusland te vergelijken was met de verhoudingen die rond 1700 er bestonden in bijvoorbeeld Engeland en Frankrijk. Ik neem Nederland er niet bij, omdat het daar een Gouden Eeuw was, maar ook daar was de sociale toestand niet bepaald ideaal. Men moet zich goed realiseren verder dat de Russen de neiging hebben om op gevoelens te reageren, ze zijn ergens keihard en sentimenteel tegelijk en dat ze van zichzelf offers vragen en van anderen om daardoor een doel te kunnen bereiken. Ze vragen zich niet af wat kost het, ze vragen zich af, wat willen we. En aangezien dat eigenlijk overal in de Sovjet Republiek bevorderd is, is gepredikt, bestaat die mentaliteit tot aan vandaag de dag toe. Het lijden wat men heeft veroorzaakt heeft men voor een deel aan zichzelf te danken, ongetwijfeld, maar men moet daarbij realiseren dat men het ook zelf mede veroorzaakt. Het is bijvoorbeeld bekend dat het verdrag tussen Stalin en Hitler door beide partijen werd gesloten met de bedoeling dit verdrag te schenden op het ogenblik dat men over voldoende sterkte beschikte. Dat Duitsland daarbij toevallig een slag voor was, nou ja, dat moet je ze niet kwalijk nemen. Ondertussen had Rusland in ieder geval van de bondgenootschap meer dan de helft van Polen in kunnen pakken. Voldoende?

❖ *Ontbreekt er iets aan protesterende verzetsbewegingen, maatschappijcritici e.d. dat de dominanten altijd weer vragen hun zin door te drukken?*

Dat is heel begrijpelijk: zij die protesteren zijn zo aan het protesteren gewend, dat ze onderling teveel protesteren om een gezamenlijk optreden mogelijk te maken op het ogenblik dat dat nodig zou zijn om invloed te hebben op degenen die de macht hebben. Het is de onderlinge verdeeldheid van degenen die de protesten kennen en hun verdeeldheid ook over verschillende belangengroepen die ervoor zorgt dat ze soms gehoord worden, maar dat ze nooit hun zin volledig door kunnen zetten. Voldoende?

❖ *Zijn martelaren die voor bepaalde rechten streden en daarbij omkwamen nodig of dwazen?*

De martelaren zijn in mijn ogen dwazen, omdat hun marteldood over het algemeen het resultaat is van een bepaalde vorm van hysterie dan wel van onwetendheid t.a.v. de risico's die ze aangingen. Het is dus een beetje te gek om ze werkelijk martelaren te noemen. Aan de andere kant: elke beweging heeft behoefte aan een martelaar, omdat een martelaar iemand is van wie je alles kunt uitleggen als zijnde voor de goede zaak tot het leven toe, terwijl men niet meer in staat is om die tegen te spreken.

❖ *Vele mediums voorzien een korte felle oorlog tussen Israël en het Arabische blok eventueel met kernmateriaal; hier wordt gezegd over vijf jaar vrede; onderling strijdig?*

Volgens mij niet, maar dat zult u in de nabije toekomst nog wel bemerken.

❖ *Zijn alle oorlogen in hogere zin nuttige of zelfs noodzakelijke instrumenten in de evolutie om de mensen en alle daarbij betrokkenen hun lesjes te geven, ego af te breken?*

Nou, ...bouwde over het algemeen een verkeerde egovoorstelling op bij de meeste die er bij betrokken waren, dus dat kunnen we niet zeggen. Maar je kunt wel zeggen dat in de ontwikkeling op aarde een oorlog noodzakelijk is, omdat ze de mens stimuleert tot daadkracht en het nemen van risico's, op een wijze die in vreedstijd bijna niet denkbaar is. Vernieuwingen hebben over het algemeen veel te maken met oorlog en oorlogsdreiging wordt heel vaak gebruikt om een zekere vernieuwing tot stand te kunnen brengen.

❖ *Zijn van Jezus uitspraken bekend, bijvoorbeeld: "Ik ben niet gekomen om de vrede, maar het zwaard, die oorlogsgeweld rechtvaardigen"?*

Deze uitspraak is niet volledig juist geciteerd. "Ik ben niet gekomen om u de vrede te brengen, maar het zwaard". Hierbij zinspeelt hij op datgene wat gebeuren zal met zijn volgelingen, daar zij zich immers tegen de heersende tradities en machten in feite verzetten, hoe gewelddoos zij dat misschien ook doen. Laat ik het zo zeggen: op het ogenblik dat een afwijkende groep tot het geweten wordt voor de maatschappij zal men onmiddellijk proberen het te doden. Het eigen geweten kun je niet doden, maar iets wat buiten je bestaat kun je toch wel even uitvoeren.

❖ *Zolang mensen macht zoeken en geen afstand nemen van de materie lijkt er weinig hoop op verandering. Waarom zoeken mensen macht en laten ze het niet na; waarom zoeken mensen geld, bezit en laten ze het niet na?*

Vraag ze het een keer.

❖ *Wanneer laten ze het wel na?*

Dat is heel eenvoudig: omdat in een sociale ordening van een kudde er altijd een groot aantal personen zijn, zeg maar, persoonlijkheden zijn, die graag de baas van het geheel willen worden. Om de baas van het geheel te worden gebruiken ze dus allerhande middelen zelfs een unfair met als gevolg dat ze eenmaal macht bezitten. Op het ogenblik echter dat je macht bezit moet je die voortdurend verdedigen ook wanneer je het niet oprecht meent en moet je toch zo nu en dan gemeen en gewelddadig doen, want anders dan kun je je plaats niet blijven behouden. U kunt dat aardig zien in een apenkolonie bijvoorbeeld. Voldoende?

❖ *"Weersta de bozen niet", schijnt Jezus gezegd te hebben. Waarop wordt o.a. gedoeld en wat betekent dat precies?*

Nou, dat is heel eenvoudig. Als je het boze weerstaat kun je dat alleen doen door voor jezelf de middelen te gebruiken die bij het boze passen. Je word dus slecht. Iemand die oorlog wil bestrijden door geweld wordt in feite erger dan degenen die geen oorlog voeren. Degenen die via terreur een vernieuwing van de maatschappij willen afdwingen, zal dat misschien uit radeloosheid doen, maar niettemin maakt hij zichzelf tot iemand die gewetenlozer en gemener is dan degene die je wil bestrijden. Voldoende?

❖ *Als we allemaal Boeddha's waren, waren wapens niet nodigen misschien het hele aardse leven niet, maar dat zijn we niet. Zullen wapens daarom niet nodig blijven? Blijft het niet beter je zo nodig met wapens te verdedigen dan je af te laten slachten?*

Ja, dat is een gewetensvraag, ik heb het gemakkelijk; ik ben al dood. Maar vanuit mijn standpunt zou ik zeggen: een mens zou zich in feite moeten verdedigen door de training van zijn lichaam en zijn perceptievermogens. Deze zijn afdoend genoeg en tegen de meeste wapens, zelfs tegen vuurwapens, bestand. Hierdoor kan men voorkomen dat men anderen anders dan bij een directe aanval kwetst of in moeilijkheden brengt. Ik geloof dus dat je wapens inderdaad moet afzweren en dat het gebruik van wapens absoluut verkeerd is. Ik vind daarentegen vechtsporten bijvoorbeeld een aanvaardbare vervanging ook wanneer sommigen deze wel gewelddadig zullen willen gebruiken, maar op den duur geeft het feit dat je voelt je te kunnen verdedigen je een zekerheid waardoor je veel minder snel uitgedaagd zult voelen door anderen en dus de vrede in feite wordt bevorderd.

❖ *Was Hitler nog net stier met schorpioen ascendant of nog ram met weegschaal ascendant?*

Als ik hem tegenkom zal ik het vragen, maar hij zit niet in dezelfde regionen waar ik ben. Het kan dus een tijdje duren.

Vrienden, u moet mij niet kwalijk nemen dat ik het hierbij laat. We hebben een hele hoop vragen beantwoord en ik heb het zo goed mogelijk gedaan zelfs ook, maar wel kort. Het is toch te lang geworden. Laat ik het met een heel kort slotwoord dan dit afsluiten.

Zij die op wapens vertrouwen, vertrouwen niet op zichzelf. Zij die op zichzelf leren vertrouwen, hebben geen wapens van node. Zij die hun medemensen lief hebben, willen hun medemensen niet kwetsen. Zij die door medemensen bemind willen worden, proberen vaak af te dwingen. Eis daarom niets van anderen, maar wees zeker van uzelve. Zoek in uzelve de stilte, de rust en de kracht en laat deze door u uitstromen, opdat u weet dat u in de wereld uzelf kunt zijn en uw eigen weg kunt gaan, zonder daarbij anderen ooit te belemmeren in het volgen van hun eigen weg, tenzij derden daarvan een slachtoffer kunnen worden en dan zult u alleen ingrijpen zover het de veiligheid van die derden betreft.